

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi laitteiden energiatehokkuudesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 220/1997 vp laiksi laitteiden energiatehokkuudesta. Eduskunta, jolle talousva-

liokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 33/1997 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

laitteiden energiatehokkuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tämän lain tavoitteena on laitteiden energiatehokkuuden parantaminen.

2 §

Tätä lakia sovelletaan sellaisiin markkinoille saatettaviin laitteisiin, joiden energiatehokkuudesta, sen merkitsemisestä tai energian ja muiden voimavarojen kulutuksen tai melun ilmoittamisesta Euroopan yhteisö edellyttää jäsenvaltioiden antavan säännöksiä.

Tätä lakia ei sovelleta sellaisiin laitteisiin, joiden energiatehokkuudesta, sen merkitsemisestä tai energian ja muiden voimavarojen kulutuksen tai melun ilmoittamisesta säädetään muussa laissa tai muun lain nojalla annetuissa säännöksissä.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *laitteella* erillistä, itsenäisesti toimivaa teknistä kokonaisuutta;

2) *energiatehokkuudella* laitteen välittömiä energiankulutusominaisuuksia;

3) *tarkastuslaitoksella* päteväksi todettua ja ministeriön hyväksymää laitosta, joka on hyväksytty suorittamaan tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkastuslaitokselle kuuluvia tehtäviä;

4) *CE-merkinnällä* merkintää, josta säädetään tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994);

5) *markkinoille saattamisella* uuden laitteen saattamista Euroopan talousalueelle myytäväksi tai vaihdettavaksi;

6) *muilla voimavaroilla* vettä, kemikaaleja tai muita mahdollisia aineita, joita laite kuluttaa tavanomaisessa käytössä;

7) *ministeriöllä* valtioneuvoston ohjesäännössä (1522/1995) tarkoitettua asianomaista ministeriötä;

8) *valvontaviranomaisella* turvatekniikan keskusta; sekä

9) *laitteen toimittajalla* laitteen valmistajaa, tämän valtuutettua edustajaa tai maahantuojaa, joka saattaa laitteen Euroopan talousalueen markkinoille.

2 luku

Laitteiden vaatimuksenmukaisuus ja sen varmentaminen sekä tarkastuslaitokset

4 §

Ministeriö antaa säännökset:

1) laitteiden energiatehokkuusvaatimuksista;

2) energian ja muiden voimavarojen kulutuksen sekä melun ilmoittamisesta laitteiden markkinoinnissa;

3) laitteisiin liitettävistä energian ja muiden voimavarojen kulutusta sekä melua koskevista tiedoista; sekä

4) vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa käytettävistä menettelyistä.

Ministeriö päättää, miten CE-merkintää on käytettävä saatettaessa energiatehokkuusvaatimukset täyttäviä laitteita markkinoille.

5 §

Markkinoille saatettavien laitteiden ja niiden energiamerkinnässä annettavien tietojen on täytettävä tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset. Laitteiden toimittajien on huolehdittava, että jokainen markkinoille saatettu laite ja sen energiamerkinnässä annettavat tiedot täyttävät tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset.

Sen, joka Suomessa pitää kaupan tai muuten vastiketta vastaan luovuttaa toiselle laitteita, on voitava osoittaa, että laitteet sekä niiden energiamerkinnät täyttävät tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset. Sama koskee sitä, joka vie maasta laitteita, jos Euroopan yhteisön säädöksissä sitä edellytetään.

6 §

Tarkastuslaitokset hyväksyy ja hyväksymisen peruuttaa ministeriö. Laitosten on täytettävä asetuksella säädetyt vaatimukset. Ministeriö valvoo laitosten toimintaa ja varmistaa määräjain, että säädetyt vaatimukset täyttyvät.

3 luku

Valvonta

7 §

Tämän lain mukaisesta valvonnasta huolehtii valvontaviranomainen.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten estämättä valvotaan kuluttajansuojalain (38/1978) nojalla markkinoinnin lainmukaisuutta markkinoitaessa laitteita kuluttajille.

8 §

Valvontaviranomaisella on oikeus saada laitteen toimittajalta ja siltä, joka vastiketta vastaan luovuttaa toiselle laitteita, sekä tarkastuslaitoksilta tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot laitteista ja niiden valmistuksesta.

9 §

Valvontaviranomaisella on oikeus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten päästä laitteen valmistus-, varastointi- ja myyntipaikalle.

10 §

Valvontaviranomaisella on oikeus käypää hintaa vastaan saada tarpeellinen määrä kaupan pidettäviä laitteita koekappaleiksi, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen kannalta tarpeellista.

Jos laite tai sen energiamerkinnässä annettavat tiedot eivät täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia vaatimuksia eikä puute ole vähäinen, valvontaviranomaisella on oikeus:

1) periä laitteen hankintahinta siltä elinkeinonharjoittajalta, jolta se on laitteen hankkinut; sekä

2) periä laitteen testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut laitteen suomalaiselta valmistajalta tai maahantuojalta, joka saattaa laitteen Suomen markkinoille.

11 §

Laitteen toimittajan on laadittava, siten kuin ministeriö päättää, laitetta koskeva sellainen tekninen tietoaieisto, jolla pystytään arvioimaan energiatehokkuuteen ja energiamerkintään liittyvien tietojen paikkansapitävyys.

Ministeriö antaa tarkempia säännöksiä laitteen toimittajan velvollisuudesta säilyttää 1 momentissa mainittuja tietoja.

12 §

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä rikotaan, valvontaviranomaisella on oikeus:

1) vaatia sellaisten muutosten tekemistä laitteeseen ja energiamerkintään, että laite ja energiamerkintä täyttävät tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset; sekä

2) kieltää säännösten vastaisen laitteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen.

13 §

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa asettamalla uhkasakon. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

4 luku

Muutoksenhaku ja oikaisu

14 §

Ministeriön ja valvontaviranomaisen tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten nojalla tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Jos tarkastuslaitos epäää vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarkoitettun tyyppivarmentamisen, päätös on perusteltava. Hakijan vaatimuksesta päätös on viivytyksettä saatettava tarkastuslaitoksen uudelleen käsiteltäväksi oikaisumenettelyssä sen mukaan kuin ministeriö tarkemmin päättää.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Joka rikkoo 5 §:n säännöksiä tai 12 §:n nojalla annettuja määräyksiä, 9 §:n vastaisesti estää valvontaviranomaisen pääsyn laitteen valmistus-, varastointi- ja myyntipaikoille taikka laiminlyö 10 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden antaa koekappaleita tai 11 §:ssä säädetyn velvollisuuden tietoineiston laatimisesta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laitteiden energiatehokkuudesta*

annetun lain säännösten rikkomisesta sakoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

16 §

Joka tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan on saanut tietoja jonkun taloudellisesti asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta tai henkilökohtaisista oloista, ei saa ilman asianosaisen suostumusta ilmaista sivulliselle eikä käyttää yksityiseksi hyödyksi niin saamia tietoja.

Valvontaviranomaiset ja tarkastuslaitokset saavat salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kansainvälisen yhteistyön kannalta tarpeellisia tietoja tässä laissa tarkoitettua tarkastustoimintaa harjoittaville toimielimille, kansainvälisille järjestöille ja yhteistyöhön osallistuville valtioille.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista muutoksenhakuviranomaisille.

17 §

Rangaistus 16 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan.

18 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

19 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1998.

Tällä lailla kumotaan 20 päivänä tammi-kuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 13 §, sellaisena kuin se on laissa 759/1994.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin ja hyväksyä laissa tarkoitettuja tarkastuslaitoksia.

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten estämättä voidaan uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden hyötysuhdevaatimuksista annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivissä (92/42/ETY) tarkoitettuja kattiloita ja laitteita, jotka tämän lain voimaan tullessa täyttävät Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa D3 esitetyt vaatimukset, saattaa markkinoille ja ottaa käyttöön 31 päivään toukokuuta 1998 mennessä.

20 §

Kuluttajansuojalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitetun asetuksen nojalla kotitalouksien sähkökäyttöisten jääkaappien, pakastimien ja

näiden yhdistelmien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (828/1995), kotitalouksien sähkökäyttöisten pyykinpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (202/1996, muut. 546/1997), kotitalouksien sähkökäyttöisten kuivausrumpujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (203/1996) ja kotitalouksien kuivaavien pyykinpesukoneiden energiankulutusmerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (895/1997) jäävät kuitenkin edelleen voimaan. Mainituissa päätöksissä tarkoitettujen laitteiden energiamerkinnässä annettaviin tietoihin ja päätösten säännösten noudattamisen valvontaan sovelletaan 3—18 §:n säännöksiä.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1997
